

Colonel Adrian GRIGORE¹

COLONELUL PREOT GRECO-CATOLIC GAVRILĂ FILIMON – CONFESORUL GARNIZOANEI CLUJ

Preotul Gavrilă Filimon s-a născut la data de 15 mai 1893 în Poiana Aiud, plasa Aiud, județul Alba, ca fiu al lui Ioan și al Magdalenei. A fost căsătorit cu Viorica, născută Frâncu, având ca descendenți pe Maria-Rodica (născută la 29 iulie 1925) și Ligia-Ramona-Gabriela (născută la 11 aprilie 1928)².

A absolvit 6 clase primare în anul 1906, 8 clase secundare și bacalaureat în 1914 precum și Seminarul Teologic din Blaj în anul 1920. Pentru a deveni preot militar a dat un examen în anul 1924³.

A fost primit în cadrele active ale armatei cu gradul de preot căpitan în baza Înaltului Decret Regal nr. 3749 din 10 noiembrie 1924 și repartizat la Regimentul 82 Infanterie.

În prima „Foaie calificativă” din 31 octombrie 1925, comandantul Regimentului 82 Infanterie⁴, colonel D. Georgescu nota: „Preotul căpitan Filimon [...] contribuie prin sfaturile ce dă la educația trupei și la formarea sufletelor. Muncеște fără preget, este totdeauna lângă soldați. Rezultatele obținute sunt foarte bune, numărul dezertorilor și a celor care comit greșeli scade în mod foarte simțitor. Dar rolul său și mai mare a fost și va fi de a împiedica infiltrarea ideilor eretice, cea ce face continuu prin conferințe și dă rezultate. Cu toate că este preot greco-catolic, însă în modul cum se comportă în toate ocaziile, nu se face chestiuni de dogmă putând fi astfel foarte folositor regimentului. Este un preot tânăr plin de ambiție și cult, care va merita să aspire la treptele superioare, când va îndeplini condițiile de înaintare cerute de lege”⁵. Comandantul Diviziei 20, general C. Șerbescu, consemna: „De la venirea sa în această garnizoană sfinția sa părintele și preot căpitan Filimon s-a remarcat prin conferințele sale orale [...]. Rezultatele sale au fost apreciabile. Se ocupă foarte de aproape ca oamenii tuturor regimentelor să practice cu evlavie religiunile lor. Foarte activ și cu multă trageră de inimă, este de mare folos Garnizoanei”⁶.

Personalitatea preotului colonel Gavrilă Filimon este creionată de notările de serviciu superlative ale comandantilor Regimentului 82 Infanterie, Regimentului 31 Artilerie⁷, Armatei 1⁸, Corpului 7 Armată⁹, Corpului 6 Armată¹⁰ precum și Corpului Teritorial Cluj, unitate unde a slujit până la trecerea sa în rezervă.

Noul comandant al Regimentului 82 Infanterie¹¹, colonelul Dan, consemna în „Foaia calificativă” din 31 octombrie 1926: „Preot căpitan Filimon a continuat și în acest an

a desfășura o activitate cât se poate de frumoasă pentru educația trupei și formarea sufletelor. Prin cuvântări ocazionale, convorbiri și sfaturi a contribuit mult la reducerea numărului de dezertori în Regiment. Aclimatizarea recruților ctg. (contingentului – n.n.) 1926 s-a făcut în împrejurări foarte favorabile mulțumită intervenției preot cpt. Filimon care în continuu să găsea în mijlocul tinerilor soldați spre a-i încuraja, ușurându-le astfel începutul vieții lor militare. Pe zona de concentrare Rgtl. (a regimentului – n.n.) fiind într-o regiune locuită de bapțiști, preot cpt. Fil. (căpitan Filimon – n.n.) prin deseale sale convorbiri a prevenit infiltrarea ideilor baptiste în rândurile Rgtlui (regimentului – n.n.) [...]”. Aprecierea a fost supervizată de colonelul D. Georgescu, în noua sa calitate de comandant al Brigăzii 20 Infanterie și generalul D. Popescu, nou numit în funcția de comandant al Diviziei 20¹².

În „Foaia calificativă” din 31 octombrie 1927 regăsim aceleași aprecieri pozitive ale comandantului Regimentului 82 Infanterie¹³, colonelul Dan: „[...] Cultură generală apreciabilă, profesională aleasă. Serios, calm și reventios. A desfășurat și în acest an o activitate cât se poate de rodnică, pentru educația trupei și formarea sufletelor. În deosebi în timpul

primei perioade de instrucție – prin convorbirile sale ocazionale, prin conferințe și prin contactul neîntrerupt pe care la menținut cu tineri soldați din cel mai mare contingent, a contribuit foarte larg la aclimatizarea recruților care s-a făcut în împrejurări favorabile. [...] În rezumat: preot căpitan Filimon este un prea bun preot militar cu o putere de muncă remarcabilă. [...]”¹⁴.

Anul 1928 îl găsește pe preotul căpitan Filimon Gavrilă tot la Regimentul 82 Infanterie. În „Foaia calificativă” din acest an comandantul regimentului nota: „[...] Este dotat cu frumoase sentimente față de țară și instituție, fiind de un real folos regimentului prin contribuția sa la educația morală și religioasă. M-a ajutat în toate împrejurările prin sfaturile și pildele frumoase ce a dat ostașilor, lucrând într-un perfect comun acord cu celălalt preot căpitan de religie greco-orientală. Având timp disponibil face serviciul de ofițer cu bibliotecă și la casa ostășească. Se achită foarte bine de aceste preocupări. Leal, demn, foarte moral, întrunește toate calitățile unui prea bun preot militar, de real folos instituției. [...]”. În rubrica „Notele șefilor ierarhici superiori”, generalul Stănescu, comandantul Brigăzii 20 Infanterie, nota urmă-

Preotul Gavrilă Filimon

toarea apreciere: „Preotul căpitan Filimon Gavrilă merită notele bune ce i s-au acordat de către comandantul regimentului. [...]”¹⁵.

În „Foaia calificativă” întocmită la data de 31 octombrie 1929 de comandantul Regimentului 82 Infanterie, colonelul D. Georgescu, ultima de la această unitate, continua seria aprecierilor superlative: „Și în anul acesta merită prea bunele aprecieri ce i-am făcut în anul trecut. De acord cu preotul greco-catolic, lucrează cu multă dragoste și interes pentru educația morală și religioasă a trupeii regimentului. Preot cult, are darul de a vorbi frumos. Este foarte respectat de ofițeri și trupă, fiind de real folos instituției. Mutat pe 1.X.929 în garnizoana Cluj, regimentul regretă plecarea sa. [...]”. Comandantul Brigăzii 20 Infanterie, generalul Stănescu, consemna: „De acord cu comandatul regimentului. Preotul căpitan Filimon Gavrilă poate să fie dat ca pildă pentru interesul pe care l-a pus în îndeplinirea meseriei sale ca preot militar, pentru darul de a vorbi și pentru modul cum s-a impus unanim al tuturor”¹⁶.

Începând cu data de 1 octombrie 1929 preotul căpitan Filimon Gavrilă a fost mutat la Regimentul 31 Artilerie¹⁷, în baza Înaltului Decret Regal nr. 3236 din 1 octombrie 1929¹⁸.

Aprecierile pozitive continuă și la Regimentul 31 Artilerie. La 31 octombrie 1930, comandantul regimentului nota în „Foaia calificativă”: „Până la data de 12.IV.1930 fostul comandant al regimentului îl caracterizează: căpitan preot Filimon este un adevărat apostol și îndrumător de oameni pe cale binelui și adevărului. De când a fost mutat în Regimentul 31 Artilerie, s-a pus în evidență ca un model de conștiință, devotament și îngrijire pentru sufletul oamenilor [...]”. Comandantul Brigăzii 16 Artilerie, generalul Pallade, consemna: „Nu-l cunosc îndeajuns. Mă refer doar la notele date de șefii lui imediați”¹⁹.

Pentru perioada 1 noiembrie 1930-31 octombrie 1931, comandantul Regimentul 31 Artilerie îl caracterizează: „Destul de rezistent pentru a face o campanie. Inteligent și cu o frumoasă cultură generală. A continuat și în acest an a desfășura o activitate vrednică relativă la educație morală, religioasă și formarea caracterului ostașilor din regiment [...]”. În concluzie preotul Filimon G. este de un real folos regimentului. Fiind înaintat la 1.XI.924, are vechimea cerută de lege încă din anul 1930, însă conform ord [...] nu poate intra în discuție. Merită a fi înaintat la gradul de preot maior la vechime”²⁰. Comandantul Diviziei 16 confirmă cele spuse de comandantul de regiment. În această „Foaie calificativă”, la rubrica „Notele șefilor ierarhici superiori” sunt consemnate și aprecierile inspectorului Clerului Militar, episcopul general de brigadă dr. Ioan Stroia²¹ care, la data de 11 aprilie 1932, consemna: „Împărtășim aprecierile șefilor ierarhici împreună cu propunerea **merită a înainta la vechime**”²².

În anul următor comandantul Regimentului 31 Artilerie nota: „Mă refer la bunele aprecieri din anul trecut, menționând că preotul Filimon Gavrilă lucrează cu multă dragoste și devotament la educația morală și religioasă a oamenilor din regiment, în conferințele ce săptămânal le ține. Din convorbirile avute în dese rânduri am constatat că posedă o cultură superioară demnă de toată lauda. De altfel foarte modest și oricând la datorie, fiind astfel de mare folos regimentului. Fiind numit profesor de educație la școala de caporali și sergenți militari ai C.VI A. (Corpului 6 Armată – n.n.) de pe lângă Compania 6 Sanitară [...]. Foarte bun pedagog.

[...] Merită a înainta la vechime la gradul de preot maior”. Comandantul Brigăzii 16 Artilerie nota la rubrica „Notele șefilor ierarhici superiori”: „[...] Este suferind de stomac, însă în urma, îngrijirilor și tratamentului la care s-a supus acest om cred că s-a îndreptat mult. Din discuțiile avute împreună am căpătat convingerea că vede prea pătimăș prin prisma dogmatismului deformând chiar și adevărurile trecutului nostru”²³. La finalul notării, comandantul Brigăzii 16 Artilerie și Diviziei 16 considerau justificată propunerea comandantului de regiment privind înaintarea, la vechime, la gradul de preot maior.

În „Foaia calificativă” din perioada 1 noiembrie 1932-31 octombrie 1933 se mențin aprecierile pozitive ale celor trei comandanți. La data de 18 decembrie 1933, inspectorul Clerului Militar, episcopul general de brigadă dr. Ioan Stroia, consemna: „Bazat pe rapoartele de activitate pastorală ce trimestrial Ni se trimit precum și pe intuiția directă câștigată în inspecția ce inopinat i-am făcut în 14 septembrie a.c. constat că preotul căpitan Filimon Gavrilă și-a îndeplinit rostul său în sânul armatei și în anul expirat cu pricepere și deplin devotament. De acord și cu aprecierile ce i le fac [sic!] comandanții imediați, propun: Merită a înainta la vechime”²⁴.

Propunerea de „a înainta la alegere”, adică înainte de termenul prevăzut de legislația în vigoare la acea dată, este consemnată de comandantul Regimentului 31 Artilerie, comandantul Corpului 6 Armată și inspectorul Clerului Militar, episcopul general de brigadă dr. Ioan Stroia, în „Foaia calificativă” pe anul 1934. Comandantul Regimentului 31 Artilerie consemna: „Este preotul greco-catolic al Regimentului, în care calitate depune mult suflet pentru menținerea sentimentului religios și înălțarea morală a trupeii. Conferințele săptămânale ținute trupeii sunt expuse sub o formă interesantă și ușor de înțeles, astfel că este cu drag ascultat. Caută să reîmprospăteze de fiecare dată îndatoririle creștinești, urmând a dezvolta sentimente frumoase față de aproapele, de camarazi și șefi [...]. Conștiinciozitatea, priceperea și, mai presus de toate, moralitatea sa desăvârșită îi asigură o autoritate de cuvânt de necontestat în rolul său de educator sufletească. Având vechimea în grad și stagiul [...] îl propunem la înaintare la gradul de preot maior în mod excepțional”. Inspectorul Clerului Militar, episcopul general de brigadă dr. Ioan Stroia consemna la data de 22 decembrie 1934: „Preotul căpitan Filimon Gavrilă și-a împlinit și anul acesta îndatoririle sale de duhovnic al garnizoanei cu deplină pricepere și devotament, de aceea de acord cu [sic!] comandantul său imediat propunem „Merită a înainta la alegere”²⁵.

În „Foaia calificativă” din perioada 1 noiembrie 1935-31 octombrie 1936 se mențin aprecierile pozitive ale comandanților. Comandantul Regimentului 31 Artilerie, colonelul Ionescu nota: „Preotul maior Filimon Gavrilă a continuat și în acest an activitatea sa pastorală prin conferințe religioase și sfaturi preoțești date soldaților pentru ridicare mediului lor sufletească moral. Este foarte conștiincios în îndeplinirea chemării sale. Un foarte bun preot militar. [...]”. Comandantul Corpului 6 Armată, generalul de divizie Gheorghe Florescu, nota la rândul său: „De acord. Un foarte bun preot militar”. La data de 20 ianuarie 1937, inspectorul Clerului Militar, episcopul general de brigadă dr. Ioan Stroia, consemna: „Preotul maior Filimon Gavrilă și-a îndeplinit și în anul 1936 îndatoririle sale de confesor al ostașilor greco-catolici cu deplină pricepere și devotament. Nou în grad nu

face obiect de propunere”²⁶.

Anul următor, generalul de divizie Gheorghe Florescu, comandantul Corpului 6 Armată, consemna, de această dată în rubrica „Nota comandantului corpului de trupă sau șefului de serviciu”: „Preotul maior Filimon a îndeplinit serviciul de confesor al Garnizoanei Cluj, pentru ostașii greco-catolici, depunând aceiași muncă devotată și destoinicie ca în trecut. Preot militar cu o frumoasă cultură profesională și cu alese însușiri morale”. Inspectorul Clerului Militar, episcopul general de brigadă dr. Partenie Ciopron, consemna la rubrica „Notele șefilor ierarhici superiori”: „Mențin nota dată de domnul comandant al Corpului 6 Armată”²⁷.

La data de 10 mai 1936 a fost „avansat la gradul de preot maior” în baza Înaltului Decret Regal nr. 1043/1936, înscris în Ordinul de Zi al regimentului nr. 316/1936²⁸. Începând cu data de 1 octombrie 1936 preotul maior Filimon Gavrilă este mutat, în interes de serviciu, la Corpul 6 Armată în baza Ordinului General nr. 34/1936 și 26645/1936 comunicat cu adresa Direcției Personal nr. 696/1936.

În perioada 1937-1939 se mențin aprecierile pozitive ale comandantului Corpului 6 și inspectorului Clerului Militar. În „Foaia calificativă” din perioada 1 noiembrie 1937-31 octombrie 1938, generalul de divizie Cristea Vasilescu, noul comandant al Corpului 6 Armată consemna: „Preotul Filimon a continuat să îndeplinească serviciul de confesor al Garnizoanei Cluj și secretar al Comitetului pentru eroii Neamului, îndeplinindu-și datoria cu zel și conștiință desăvârșită. [...]”. Printre consemnările Inspectorul Clerului Militar, episcopul general de brigadă dr. Partenie Ciopron, regăsim: „[...] Fire liniștită și împăciuitoare; este în bune relații cu preotul militar ortodox.

O activitate deosebită desfășoară și la Comitetul „Eroii Neamului” fiind bine apreciat. [...]”²⁹. La data de 19 februarie 1938 a fost înaintat la rangul de protopop, prin Decretul nr. 1074, comunicat de Mitropolia Blaj³⁰.

La data de 28 iunie 1940 a fost mobilizat, conform Înaltului Decret nr. 2135. Cinci luni mai târziu a fost demobilizat, în baza Înaltului Decret nr. 3798/1940.

Ca urmare a schimbării comenzii Corpului 6 Armată, în „Foaia calificativă” pe anul 1940 (de la 1 noiembrie 1939 la 31 octombrie 1940) sunt consemnate aprecierile celor doi comandanți, generalul de divizie Vasilescu, pentru perioada 1 noiembrie 1939-3 iunie 1940 și generalul de divizie Dragalina pentru perioada 4 iunie-31 octombrie 1940. Acesta din urmă menționa: „Protopopul maior Filimon Gavrilă/ greco-catolic/ a continuat foarte frumoasa și rodnică sa activitate. Dotat cu cele mai frumoase însușiri, cu o pregătire aleasă [...]. Din partea P.S.S. Episcopului de Cluj, cu adresa nr. 4498/25 iunie 1940 s-a primit o notă calificativă în care se notează elogios de calitățile și activitatea Protopopului maior Filimon Gavrilă. În concluzie: foarte bun preot militar. Merită a înainta la alegere”³¹. De această dată, inspectorul Clerului Militar, episcopul general de brigadă dr. Partenie Ciopron, nu era de aceeași părere cu cei doi generali, comandanții unității unde-și desfășura activitatea protopopul militar. Acesta consemna: „Preotul maior Filimon Gavrilă și-a îndeplinit binișor serviciul pentru credincioșii săi. [...]”. Sunt de părere să rămână deocamdată în gradul în care se află”³².

În anul 1941 a fost repartizat pentru mobilizarea anului 1940/1941 la Cartierul Armatei I-a, conform ordinului Marelui Stat Major nr. 23335 din 14 mai 1940 și a Ordinului

de Zi nr. 113/1941³³.

În „Foaia calificativă” pe anul 1941, întocmită pentru perioada 1 aprilie-30 septembrie 1941 de către comandantul Corpului 6 Armată, generalul de divizie Dragalina și completată de comandantul trenului sanitar, căpitanul medic Popescu, pentru perioada 1-29 octombrie 1941 cât a fost mobilizat la trenul sanitar, se mențin aprecierile pozitive la adresa protopopului Filimon Gavrilă. Generalul de divizie Dragalina nota: „Dotat cu aptitudini de cleric militar din cele mai alese, protopopul Maior Filimon Gavrilă, ca [sic!] confesor greco-catolic a desfășurat o mare activitate cu foarte frumoase rezultate. Neobosit, pe lângă liturghia de fiecare duminică, a vizitat regulat și foarte des închisoarea militară a Garnizoanei, cât și numeroasele unități din această Garnizoană. De asemenea s-a ocupat de aproape de răniții și bolnavii din spitalele acestei Garnizoane aducându-le alinare și ridicându-le moralul. Aceiași vie activitate a desfășurat în Arad, Brad, Beiuș, Turnkren, Orșova, Băile Herculane, etc. Slujbele religioase, cuvântările sale și lecțiile de educație morală au fost din cele mai frumoase iar influența lor asupra ostașilor de mare valoare. Am felicitat pe acest preot militar de mare valoare și m-am despărțit cu regret la plecare pe zona de operații, sperând că-l voi revedea. Ținea cu orice preț să rămână la corp, însoțindu-l la război. Un foarte bun preot militar ce merită a înainta la alegere”³⁴. În continuare, căpitanul medic Popescu consemnează: „Protopopul maior Filimon Gavrilă a fost mobilizat la trenul sanitar nr. 1 de la 1 octombrie la 29 octombrie 1941. În timpul transporturilor de răniți neobosit zi și noapte a fost printre ei, ținând predici, rugăciuni și dându-le la fiecare cuvinte de îmbărbătare. În scurtul timp cât a fost printre noi preotul maior Filimon Gavrilă s-a impus tuturor ca un adevărat apostol de biserici”. Inspectorul Clerului Militar, episcopul general de brigadă dr. Partenie Ciopron, era de aceeași părere cu cei doi comandanți, cu excepția propunerii de înaintare în grad a acestuia. Acesta consemna: „În anul acesta preotul maior greco-catolic Filimon Gavrilă și-a îndeplinit conștiințios îndatoririle sale de preot militar. Potrivit dispozițiilor noului proiect de lege și regulament al legii clerului militar care a fost aprobat de M.A.N. (Ministerul Apărării Naționale – n.n.) și Marele Stat Major General al Armatei, preoții militari ortodocși pot înainta până la gradul de lt. colonel inclusiv, iar preoții greco-catolici numai până la gradul de maior inclusiv. Aceasta întrucât au un număr de ostași foarte redus cari aparțin acestei confesiuni. Față de aceste dispozițiuni legale, preotul maior gr. catolic Filimon nu poate fi propus pentru înaintare”³⁵.

Pe anul 1942/1943 preotul maior Filimon a fost caracterizat de Consiliul Superior al Armatei, care a făcut propunerea înaintării „la vechime”. La data de 12 mai 1942, inspectorul Clerului Militar, episcopul general de brigadă dr. Partenie Ciopron, consemna: „Întrucât Ministerul Apărării Naționale/ Direcția personal/ cu nr. 2514/42 ne face cunoscut că deocamdată nu se aplică noua lege a clerului, în sensul că preoții greco-catolici pot fi înaintați numai până la gradul de maior inclusiv. Având în vedere că preotul maior greco-catolic Filimon are stagiul prevăzut de lege în gradul de maior și în același timp și-a îndeplinit cu toată râvna obligațiunile sale de confesor, îl propun pentru înaintarea la gradul de preot lt. colonel la vechime”³⁶. Astfel, la data de 25 octombrie 1942, în baza Înaltului Decret nr. 3190/1942, consemnat

în Ordinul de Zi nr. 204/1942, preotul maior Filimon a fost „avansat la gradul de preot de C. de A. (corp de armată – n.n.) asimilat gradului de locotenent-colonel [...]”³⁷.

„Foaia calificativă” pe anul 1942, întocmită pe front pentru perioada 1 noiembrie 1942-31 octombrie 1943, conține, la rubrica „Nota comandantului corpului de trupă sau șefului de serviciu”, aprecierile a patru ofițeri pentru perioadele în care preotul locotenent-colonel Filimon a fost în subordinea lor. Pentru perioada 1 ianuarie 1942-1 aprilie 1943, șeful de stat major al Corpului 6 Armată, colonelul Rusu, consemna: „[...] A desfășurat o activitate destul de rodnică atât la spitalele de campanie ale Corpului de Armată cât și la unități. [...] La sărbători și ori de câte ori situația permitea, a oficiat slujbe religioase pentru ostași și populație. În concluzie, un preot conștiincios care și-a făcut pe deplin datoria”³⁸. Colonelul Constantin Visarion, noul șef de stat major al Corpului 6 Armată, pentru perioada 1 aprilie-1 iunie 1943, consemna: „Reîntors la Corpul 6 Armată ca pe front a continuat să-și îndeplinească serviciul în foarte bune condițiuni, cu rezultate foarte frumoase. Este un preot militar foarte bun”³⁹. În acest an preotul a fost decorat cu Ordinul „Steaua României” cls. a V-a cu spade, consemnat în Ordinul de Zi nr. 113/1942⁴⁰.

La data de 8 mai 1946 a fost înaintat „preot de corp de armată asimilat gradului de colonel”, la vechime, conform Înaltului Decret nr. 1556/1946, consemnat în Ordinul de Zi nr. 52/1946 al Corpului Teritorial Cluj⁴¹.

A trecut în rezervă la 9 august 1947, în baza Înaltului Decret nr. 1652/07.08.1947 publicat în Monitorul Oficial nr. 191/20.08.1947, cu un an înaintea desființării Episcopiei Armatei Române. La aceeași dată a fost demobilizat conform Decretului Regal nr. 34/1948, publicat în Monitorul Oficial 118/22.05.1948⁴².

COLONEL PRIEST GREEK CATHOLIC GAVRILĂ FILIMON - THE CONFESSOR OF CLUJ GARRISON

Gavrila Filimon joined the Romanian Army in 1924 when he became the Greek Catholic priest of Regiment 82 Infantry. He activated besides Regiment 31 Artillery, Army 1, Army Corps 6, Army Corps 7 and Cluj Territorial Corps. His entire career was appreciated in the most laudatory terms, for his grace in service and for his respectable behavior.

Keywords: Colonel priest Greek Catholic Gavrila Filimon, Regiment 31 Artillery, Army Corps 6, Army Corps 7, Cluj Territorial Corps

NOTE

- 1 Serviciul Istoric al Armatei.
- 2 Arhivele Militare Române (în continuare A.M.R.), Fond Memorii Bătrâni, litera F, colonei, dosar nr. crt. 51, f. 2.
- 3 Ibidem.
- 4 Regimentul 82 Infanterie era dislocat în garnizoana Tîrgu Mureș.
- 5 A.M.R., Fond Memorii Bătrâni, litera F, colonei, dosar nr. crt. 51, f. 21.
- 6 Ibidem.
- 7 Regimentul 31 Artilerie era dislocat în garnizoana Cluj.
- 8 Armata 1 era dislocată în garnizoana Sibiu în perioada în care și-a desfășurat activitatea preotul Filimon.
- 9 Corpul 7 Armată a fost dislocat în garnizoana Timișoara în perioada în care și-a desfășurat activitatea preotul Filimon.
- 10 Corpul 6 Armată a fost dislocat în garnizoanele Cluj, Timișoara și Sibiu în perioada în care și-a desfășurat activitatea preotul Filimon.
- 11 A.M.R., Fond Memorii Bătrâni, litera F, colonei, dosar nr. crt. 51, f. 22.
- 12 Ibidem.
- 13 Ibidem, f. 23.
- 14 Ibidem.
- 15 Ibidem, f. 24.
- 16 Ibidem, f. 25.
- 17 Regimentul 31 Artilerie era dislocat în garnizoana Cluj.
- 18 A.M.R., Fond Memorii Bătrâni, litera F, colonei, dosar nr. crt. 51, f. 3.

- 19 Ibidem, f. 26.
- 20 Ibidem, f. 27.
- 21 Pe larg vezi Marius-Cătălin Mitrea, *Episcopia Armatei Române – apostolat în slujba patriei*, în revista „Misiunea”, anul I, nr. 1/2014, pp. 54-60 și Comandor (r) prof. dr. Aurel Pentelescu, Ionuț-Constantin Petcu, *Un ierarh uitat – episcopul militar dr. Ioan Stroia*, în revista „Misiunea”, anul I, nr. 1/2014, pp. 71-76.
- 22 A.M.R., Fond Memorii Bătrâni, litera F, colonei, dosar nr. crt. 51, f. 21.
- 23 Ibidem, f. 28.
- 24 Ibidem, f. 29.
- 25 Ibidem, f. 30.
- 26 Ibidem, f. 31.
- 27 Ibidem, f. 32.
- 28 Ibidem, f. 3.
- 29 Ibidem, f. 35.
- 30 Ibidem, f. 3.
- 31 Ibidem, f. 37.
- 32 Ibidem.
- 33 Ibidem, f. 3.
- 34 Ibidem, f. 38.
- 35 Ibidem, f. 39.
- 36 Ibidem.
- 37 Ibidem, f. 3.
- 38 Ibidem, f. 41.
- 39 Ibidem.
- 40 Ibidem, f. 3.
- 41 Ibidem, f. 4.
- 42 Ibidem, f. 4.